



Lidskoprávní moot court 2018 - zadání

Dala jí život a HIV

1. Šárka Krčová se narodila 12. 3. 1995 Svůj nelehký život prožila v kojeneckém ústavu a následně dětském domově. Po ukončení základní školy Šárka nastoupila na učební obor kuchař – číšník. Obor jí vybral dětský domov, ona sama nevěděla, co chce dělat, a střední škola ji nebavila. I přes snahu zaměstnanců dětského domova se jí v domově ani na škole nelíbilo a den po svých 18. narozeninách (13. 3. 2013) opustila jak školu, tak i dětský domov. Šárka se vrátila ke své biologické rodině, se kterou doposud udržovala sporadický kontakt.
2. Bohužel rodina Šárky ji pouze využila, sebrala jí peníze, které si v domově naspořila, a nutila ji naopak, aby do rodinného rozpočtu sháněla peníze za každou cenu. Doslova jí rodiče řekli, že je nezajímá, kde peníze sežene, ale že musí něco donést, nebo si jít hledat vlastní bydlení.
3. Šárka nebyla schopna najít žádné zaměstnání a přes rok se živila prostitucí. Na ulici Šárku kontaktovali pracovníci nízkoprahového centra a pomohli jí odstříhnout se od rodiny a najít si práci v jiném městě. Bohužel z testů na pohlavní choroby, které Šárka podstoupila na doporučení nízkoprahového centra, zjistila, že se nakazila HIV. Diagnóza jí byla sdělena skoro přesně na 20. narozeniny.
4. Šárka informaci o svém onemocnění nebyla schopna přijmout. Z poučení pacienta s HIV, které obdržela spolu s výsledky, nabyla dojmu, že její život skončil. Na Facebooku si Šárka našla skupinu "HIV neexistuje", kde se sdílejí články o tom, že HIV je pouze výmysl farmaceutických firem a způsob, jak dostat lidi na celoživotní a nákladnou léčbu.
5. Ve skupině se také seznámila se svým partnerem Honzou, který je také HIV pozitivní a stejně jako Šárka svou nemoc popíral. Šárka a Honza spolu začali žít ve společné domácnosti, ani jeden z nich neměl žádné negativní příznaky nemoci, což je dále podporovalo v popírání a ignorování nemoci.
6. Šárka koncem roku 2015 otěhotněla a navštívila gynekologa, do té doby k žádnému nechočila. Po prohlídce mu sdělila, že je HIV pozitivní. Gynekolog se na Šárku obořil, že je nezodpovědná, že zatajením informace ohrozila ho i ostatní pacienty a nejvíc, že ohrozila svoje dítě. Doktor také Šárce doporučil zvážit potrat, pak Šárku odeslal na kliniku infekčních chorob, kde Šárce odebrali krev a dali jí znovu podepsat poučení HIV pozitivního pacienta. V poučení se uvádí, že matka může dítě nakazit v průběhu těhotenství i porodu a je v něm zmíněna i trestní odpovědnost za šíření nemoci. Výsledky rozboru krve prokázaly přítomnost viru, Šárka



ale stále nemoc popírala a infekční oddělení ani gynekologa již v průběhu těhotenství nenavštívila.

7. Porod proběhl dne 17. 7. 2016 překotně v nemocnici v jiném okrese, kam se v průběhu těhotenství s Honzou přestěhovali. Těsně po porodu dcery Janičky, která se jevila zcela zdravá, vyšlo najevo že Šárka trpí HIV, Honza to zcela automaticky uvedl, když se zdravotní sestrou vyplňoval vstupní lékařský dotazník. Zdravotníci se Šárky zeptali, zda si o svém onemocnění nechce promluvit s někým, kdo se problematice HIV dlouhodobě věnuje, že by to mohlo prospět jí i dítěti. Do nemocnice neprodleně dorazila pracovnice neziskové organizace, která se pomoci HIV pozitivním lidem věnuje. S Šárkou si o nemoci poprvé za její život někdo promluvil citlivě a respektoval její strach, Šárka souhlasila s tím, že se nechá znovu vyšetřit a že do doby, než budou výsledky, nebude Janičku kojít, protože by jí případně mohla nakazit. Nezisková organizace s Šárkou intenzivně pracovala i na dále. Testy potvrdili, že je HIV pozitivní. Šárka od pracovnice neziskové organizace jako člověka, kterému důvěřovala informaci přijala stejně jako její partner Honza. Oba zahájili antivirovou léčbu a nemoc mají pod kontrolou. Na upozornění zdravotníků rodinu také začal sledovat OSPOD, který v rodině nezjistil žádné problémy.
8. Příběh bohužel nemá úplně šťastný konec. Po půl roce od porodu, kdy už je HIV u novorozence diagnostikovatelné nechali rodiče Janičku vyšetřit. Ukázalo se, že v průběhu těhotenství nebo v průběhu porodu došlo k přenosu viru z matky na dceru. Janička je pod kontrolu lékařů a bere pravidelně léky a stejně jako její rodiče nemá žádné komplikace.
9. Nákaza HIV se musí povinně hlásit na hygienické stanici, zdravotníci tedy nahlásili jak nákazu Šárky, tak později nákazu Janičky. Hygienická stanice se rozhodla prověřit, zda se děti uvedené na seznamu nenakazili od svých rodičů. V případě Šárky a Janičky dospěli k závěru, že tomu tak bylo, také usoudili, že Šárka musela mít nechráněný pohlavní styk, protože otěhotněla, a to v době, kdy už o své naze věděla. Se svými podezřeními se hygienická stanice obrátila na Policii České republiky, ta zahájila vyšetřování, Šárka byla obžalována z těžkého ublížení na zdraví své dceři Janičce, kterou nakazila virem HIV. Šárce hrozí trest odnětí svobody na pět a dvanáct let (§ 145 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku).
10. Dopustila se Šárka trestného činu a má jí být uložen trest?

Zadání:

Ve svých podáních se věnujte zejména následujícím otázkám:

- Lze matku trestně postihnout za to, že se v průběhu těhotenství chovala způsobem (nebo naopak byla nečinná), který vedl k vážným zdravotním komplikacím u dítěte, poté co se narodilo?
- Jakou formu zavinění (pokud vůbec nějakou) lze přičítat osobě, která byla skutečně přesvědčena, že netrpí nakažlivou chorobou, a tak svým jednáním způsobila nakažení svého dítěte v průběhu porodu?



Obhajoba

- Vytvořte za obhájce obžalované závěrečnou řeč, v níž budete požadovat úplné zproštění obžaloby a in eventum mírné potrestání za ublížení na zdraví z nedbalosti.
- V podáních nezpochybňujte existenci HIV.

Obžaloba

- Vytvořte za státní zastupitelství závěrečný návrh, v němž budete pro pachatelku požadovat přísný trest.

Přílohy:

1. Příspěvek ve skupině HIV je lež!!!
2. Poučení pacienta s HIV
3. Usnesení o zahájení trestního stíhání
4. Obžaloba
5. Protokol o hlavním líčení